

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Dato: 5. december 2012
Dok.: 587619

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål A fra Indfødsretsudvalget den 5. december 2012

Samrådsspørgsmål A:

”Ministeren bedes redegøre for baggrunden for, hvorfor Justitsministeriet den 12. oktober 2012 tilsyneladende ændrer praksis i forhold til, hvordan ministeriet vejleder ansøgere om dansk indfødsret, som har andre langvarige funktionsnedsættelser end PTSD, om disse ansøgers muligheder for at få behandlet deres ansøgning på ny og evt. få deres ansøgning forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg. Herunder bedes ministeren redegøre for regeringens holdning til de dokumentationskrav, der stilles til ansøgere om dansk indfødsret med langvarige funktionsnedsættelser. Spørgsmålet stilles på baggrund af IFU alm. del – bilag 6”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

Jeg vil gerne takke udvalget for samrådsspørgsmålet.

Baggrunden for dagens samråd er Justitsministeriets brev af 12. oktober 2012 til Folketingets Indfødsretsudvalg.

Brevet skal ses i sammenhæng med det tidligere Integrationsministeriums brev af 20. april 2011 til udvalget.

Indholdet af brevene vender jeg tilbage til om lidt.

Indledningsvis vil jeg dog gerne sige, at samrådsspørgsmålet kan synes at være udtryk for en misforståelse – nemlig den misforståelse, at Justitsministeriet med brevet fra 12. oktober 2012 har ændret på, hvilke sager der forelægges for udvalget uden krav om dokumentation for deltagelse i danskundervisning mv.

Det er – som jeg vil komme nærmere ind på om lidt – ikke tilfældet!

[Regelgrundlaget]

For at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse er det som udgangspunkt en betingelse, at ansøgeren har bestået en danskprøve og en indfødsretsprøve.

Disse krav følger af § 24, stk. 1 og 2, i cirkulæreskrivelsen fra 2008 om naturalisation.

Hvor ganske særlige forhold taler for det, kan det forelægges udvalget, om der kan dispenseres fra betingelserne om dansk og indfødsretsprøve. Det følger af cirkulæreskrivelsens § 24, stk. 3.

Der vil ifølge cirkulæreskrivelsen ske forelæggelse for udvalget, hvis ansøgeren dokumenterer at lide af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter og som følge heraf ikke mener at være i stand til – eller have rimelig udsigt til – at kunne opfylde betingelserne om dansk kundskaber og bestået indfødsretsprøve.

Af note 3 til § 24 fremgår det bl.a., at Justitsministeriet forudsættes at forelægge spørgsmålet om dispensation fra kravet om dansk kundskaber mv., hvor ansøgeren eksempelvis lider af svære fysiske handicaps (f.eks. mongolisme), er hjerneskadet, blind eller døv.

Herudover forudsættes Justitsministeriet at forelægge sager, hvor ansøgeren har svære psykiske lidelser som (paranoid) skizofreni, en psykose eller en svær depression.

Der er ikke med brevene af 20. april 2011 og 12. oktober 2012 ændret på dokumentationskravene i de sager, der er omfattet af den nævnte del af note 3.

Sager af denne karakter forelægges fortsat for udvalget uden krav om bevis for, at ansøgeren har deltaget i dansk undervisning eller dokumentation for, at ansøgeren har forsøgt at tage en prøve i dansk og indfødsretsprøven.

[Indholdet af brevene af 20. april 2011 og 12. oktober 2012]

Det følger desuden af cirkulæreskrivelsens note 3, at Justitsministeriet forudsættes at meddele afslag til ansøgere, som lider af PTSD – også selvom tilstanden er kronisk, og dette er dokumenteret ved en lægeerklæring.

Det tidligere Integrationsministerium oplyste ved brevet af 20. april 2011 til udvalget, at ministeriet fortsat og indtil videre ville behandle

ansøgninger omfattet af denne del af note 3 i overensstemmelse med cirkulæreskrivelsen, dvs. meddele afslag til ansøgere, der lider af PTSD.

Dog ville de pågældende ansøgere fremover – som led i afslaget – blive vejledt om, at ministeriet ville være indstillet på at behandle deres ansøgning på ny, hvis der indsendes bevis for, at de har deltaget i dansk-undervisning samt dokumentation for, at de har forsøgt at tage en prøve i dansk og forsøgt at tage indfødsretsprøven.

Samtidig oplyste det tidligere Integrationsministerium til udvalget, at der tilsvarende ville blive givet en sådan vejledning til andre ansøgere, der efter en konkret og individuel vurdering vil kunne anses for at have en langvarig funktionsnedsættelse.

Justitsministeriets brev af 12. oktober 2012 var alene en opfølgning på brevet fra 20. april 2011. Denne opfølgning skyldes, at ministeriet var blevet opmærksom på, at der siden april 2011 var givet den nævnte vejledning til ansøgere, der lider af PTSD, men ikke til andre ansøgere, der vil kunne anses for at have en langvarig funktionsnedsættelse.

Som nævnt i brevet af 12. oktober 2012 rettes der op på det nu.

Justitsministeriet har iværksat, at andre ansøgere, der vil kunne anses for at have en langvarig funktionsnedsættelse, fremover modtager den nævnte vejledning.

Desuden er Justitsministeriet i gang med at fremfinde de sager, hvor der i perioden fra april 2011 og indtil nu burde være givet en vejledning, således at der kan sendes vejledning ud til de pågældende ansøgere.

[Betydningen af brevene af 20. april 2011 og af 12. oktober 2012]

Brevet af 20. april 2011 betyder, at ansøgere med langvarige funktionsnedsættelser, der får afslag på indfødsret – uden at deres sag forlægges for udvalget – får mulighed for at få behandlet deres sag på ny, hvis de indsender bevis for, at de har deltaget i danskundervisning samt dokumentation for, at de har forsøgt at tage en prøve i dansk og forsøgt at tage indfødsretsprøven.

Hvis den nævnte dokumentation indsendes, vil Justitsministeriet vurdere, om ansøgningen kan forelægges udvalget med henblik på eventuel dispensation fra sprogkravet og kravet om indfødsretsprøve.

[Regeringens holdning til de dokumentationskrav, der stilles til ansøgere med langvarige funktionsnedsættelser]

Og det leder mig videre til det næste – og sidste – led i dagens samrådspørgsmål, nemlig regeringens holdning til de dokumentationskrav, der stilles til ansøgere med langvarige funktionsnedsættelser.

Netop nu er der forhandlinger igang om nye retningslinjer for behandlingen af sager om indfødsret.

Et led i disse forhandlinger er at se på cirkulæreskrivelsens § 24 og den tilhørende note 3 – herunder hvilke krav der skal stilles til ansøgere med langvarige funktionsnedsættelser.

Jeg vil gerne med det samme slå fast, at disse forhandlinger skal foregå i forhandlingslokalet og ikke i Indfødsretsudvalget.

Jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på, hvilke krav der bør stilles til ansøgere med langvarige funktionsnedsættelser. Det må afklares under

forhandlingerne.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg gerne komme ind på en del af indholdet af de udvalgsspørgsmål, der er stillet forud for samrådet – nemlig at der som bekendt i foråret 2012 skete en anden praksisændring på indfødsretsområdet. Her tænker jeg på praksisændringen i forhold til sager, der har været forelagt udvalget tidligere, og hvor udvalget har meddelt afslag på dispensation fra kravet om danskkundskaber mv.

Udvalget oplyste i et brev af 18. maj 2012 til Justitsministeriet, at sager, der tidligere har været forelagt udvalget, og hvor udvalget har meddelt afslag på dispensation, skal forelægges udvalget på ny, hvis ansøgeren anmoder om genoptagelse, og det af en lægeerklæring fremgår, at ansøgeren fortsat lider af samme alvorlige sygdom.

Til forskel fra det tidligere Integrationsministeriums brev af 20. april 2011 vedrører denne praksisændring således muligheden for, at sager – der tidligere har været forelagt udvalget – kan forelægges udvalget på ny.

Denne praksisændring – som er en konsekvens af udvalgets brev – bliver ikke berørt af hverken det tidligere Integrationsministeriums brev fra april 2011 eller Justitsministeriets brev fra oktober 2012.

Disse breve vedrører som nævnt sager, der ikke tidligere har været forelagt for udvalget. Der er således tale om to forskellige praksisændringer.

Jeg håber, at jeg på tilfredsstillende vis har redegjort for de stillede spørgsmål og takker for ordet.